

Memo

Onderwerp : Juridische toets raadsvoorstel “Uitwerking aanpak asielopgave”
Datum : 23 september 2025
Zaaknummer : 1256575
Portefeuillehouder : Wethouder Arco Bikker
Behandelend ambtenaar : Anne Duine

Geachte raad

Tijdens de commissie Samenleving, Duurzaamheid & Bedrijfsvoering van 11 september jl. is de vraag gerezen of stap 2.2 uit het raadsvoorstel uitwerking aanpak asielopgave een juridisch kloppende stap is. Bij deze stap wordt uw raad gevraagd middels een besluit in te stemmen met de beoordeling van de locaties door het college, aan de hand van de door u vastgestelde kaders. Hierop is u toegezegd door wethouder Bikker dat deze stap juridisch getoetst wordt. Met deze raadsmemo informeren wij u over de uitkomst hiervan.

Juridische toets: geen belemmering voor het raadsbesluit

Vanuit juridisch oogpunt bestaat er geen grond om te stellen dat de gemeenteraad het voorgestelde besluit in stap 2.2 niet zou kunnen nemen. De suggestie dat de raad in dit dossier slechts besluiten kan nemen als dit expliciet in de Spreidingswet is opgenomen, is niet in lijn met het Nederlandse bestuursrechtelijke kader. De wet kent geen verbodsbepaling die de raad zou beperken in het nemen van besluiten over onderwerpen die niet letterlijk in de wet zijn genoemd. Bovendien doet stap 2.2. niet af aan de bevoegdheid van het college op grond van de Spreidingswet.

Kaderstellende en controlerende rol van de raad

De gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende rol ten opzichte van het college. Binnen die rol mag de raad zich uitspreken over beleidsmatige keuzes en de wijze waarop het college criteria toepast bij de uitvoering van wettelijke taken. In dit geval betreft het een instemmingsbesluit waarbij de raad zich uitspreekt over de toetsing van criteria door het college. De toetsing zelf (en daarmee de inhoudelijke beoordeling) ligt bij het college. De raad stemt slechts in met de uitkomst van die toetsing.

Geen AWB-besluit maar bestuurlijke stap

Het besluit is daarmee niet te kwalificeren als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), omdat het geen rechtsgevolg heeft en geen rechtsbescherming oproept. Het betreft daarentegen een bestuurlijke stap in het vergroten van politiek draagvlak en in de voorbereiding van een planologisch traject, waarin de raad op een later moment wél een besluitvormende rol heeft (bijvoorbeeld bij wijziging van het omgevingsplan of via het adviesrecht bij een BOPA-procedure), ook op basis van de Spreidingswet.

